

Antallet af meddelelser i almen praksis er i voldsom vækst

December 2019

Hovedbudskaber

- Antallet af daglige konsultationer hos de praktiserende læger er steget fra 48,7 pr. dag pr. læge i 2011 til 50,3 i 2018.
- Antallet af meddelelser, der sendes til og fra lægen, er steget med 29 mio. fra 2011 til 2018. I 2018 blev der sendt mere end 81 mio. meddelelser til og fra de praktiserende læger.
- De praktiserende læger bruger i gennemsnit næsten 80 pct. af deres tid på patientrelateret arbejde.

Baggrund

Der er travlt i almen praksis. Antallet af praktiserende læger falder år for år, mens antallet af patienter stiger. Samtidig stiger antallet af borgere med kroniske lidelser, både fordi der bliver flere ældre danskere, og nye behandlingsmuligheder gør, at mange lever i længere tid med mere end én sygdom. Derfor har en tiltagende del af befolkningen behov for hyppigt at se og kommunikere med deres praktiserende læge.

Samtidig sker der store ændringer i det danske sundhedssystem. Små sygehuse lukkes, og store højt specialiserede supersygehuse er ved at blive bygget. Antallet af sengepladser falder, den gennemsnitlige indlæggelsestid bliver kortere, og behovet for lægefaglig bistand til de patienter, der udskrives, bliver stadig større. Denne strukturændring betyder også, at en tiltagende del af befolkningen har hyppigere behov for at se deres praktiserende læge, hvilket også afspejles i antallet af kontakter, den enkelte læge har med sine patienter.

De mange aktører i sundhedsvæsenet, herunder de specialiserede supersygehuse, den kommunale ældrepleje og de kommunale akutfunktioner, medfører et voksende behov for, at de praktiserende læger indgår i et samspil, som i alle sammenhænge kræver dialog og koordination. Alle forhold, der øger arbejdspresset på de tilbageværende praktiserende læger.

Kristianiagade 12
DK-2100 København Ø

Tlf.: +45 3544 8477
E-mail: plo@dadl.dk
www.plo.dk

Stigende antal konsultationer

Siden 2011 er antallet af konsultationer steget. Dengang var der i gennemsnit 48,7 konsultationer¹ i dagstid pr. arbejdsdag². Dette tal er med mindre udsving løbende steget og nåede i 2017 det hidtil højeste niveau med

51,1 konsultationer pr. praktiserende læge med ydernummer. I 2018 faldt antallet af konsultationer til 50,3 konsultationer pr. læge, men det er vigtigt at bemærke, at i overenskomsten for 2018 blev det såkaldte kronikerhonorar indført, der betyder, at konsul-

tationer for patienter med KOL eller type 2 diabetes ikke længere registreres, da der udbetales et årshonorar til lægen for at se disse patienter. Det medfører, at et stort antal konsultationer ikke registreres og ikke fremgår af tallene, selv om de finder sted.

Suppleres opgørelsen af konsultationer med børne- og graviditetsundersøgelser, er antallet af konsultationer steget fra 49,0 pr. dag i 2011 til 51,1 pr. dag i 2018.

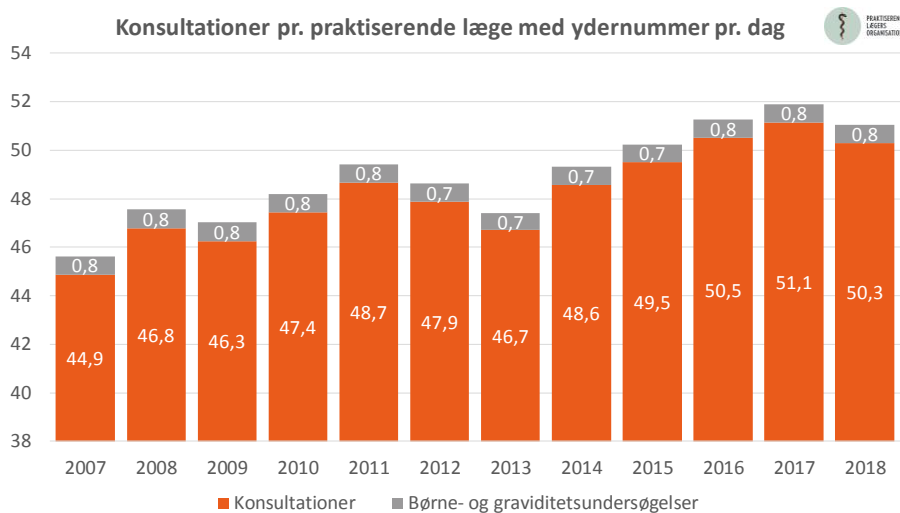
20 mio. flere afsendte meddelelser end for syv år siden

Samtidig med at antallet af konsultationer er steget, er antallet af meddelelser, som den praktiserende læge modtager og sender elektronisk, også steget gevaldigt.

MedCom – en fællesoffentlig virksomhed ejet af Sundheds- og Ældreministeriet, Danske Regioner og KL – monitorer trafikken på sundhedsdatanettet, som bl.a. tæller al patientkommunikation mellem lægepraksissystemer, regionale EPJ-systemer og kommunale omsorgssystemer. MedComs opgørelse viser, at antallet af recepter, de praktiserende læger elektronisk udskriver, næsten er fordoblet fra 15,4 mio. i 2011 til 30,0 mio. i 2018. Specielt indførelsen af Det Fælles Medicinkort (FMK) har medvirket til den kraftige stigning i antallet af sendte elektroniske recepter. Antallet af laboratorierekvisitioner er i samme periode steget fra 6,5 mio. til 8,2 mio. rekvisitioner.

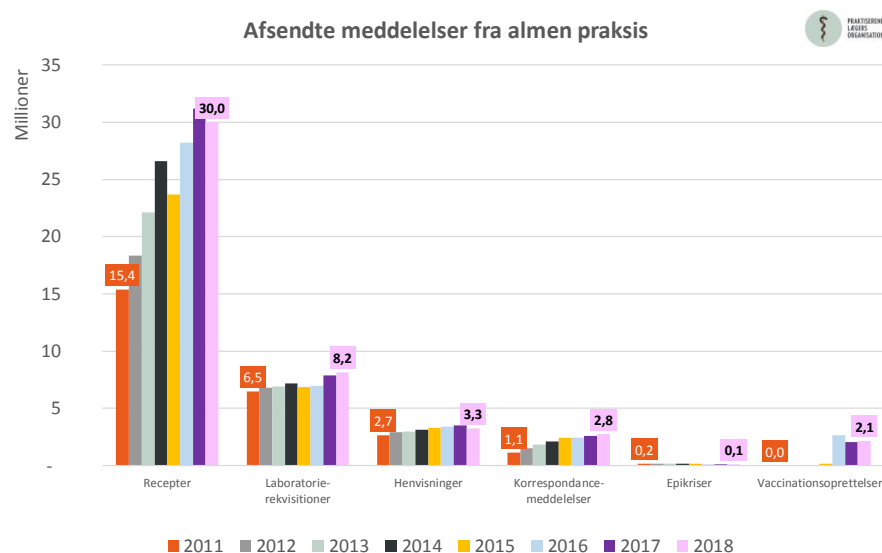
¹ Konsultationer dækker over: konsultation, e-konsultation, telefonkonsultation, sygebesøg og øvrige grundydelse. Lægen kan lade klinikpersonalet varetage visse undersøgelser og behandlinger under supervision fra lægen, hvorfor den enkelte læge ikke nødvendigvis selv har haft alle konsultationer.

² Baseret på et normtal på 216 arbejdsdage pr. år, jf. SKATs beregningsgrundlag af f.eks. befordringsfradrag.

Kilde: Yderregisteret, PLO's medlemsregister.
Konsultationer dækker konsultationerne opgjort som grundydelse, og omfatter bl.a. almindelige konsultationer, e-konsultation, sygebesøg og telefonkonsultation

Antallet af henvisninger til speciallæge og sygehus er også steget – fra 2,7 mio. henvisninger i 2011 til 3,3 mio. i 2018. Antallet af korrespondancemeddelelser er på de syv år mere end fordoblet fra 1,1 mio. meddelelser i 2011 til 2,8 mio. meddelelser i 2018. Antallet af afsendte epikriser er til gengæld faldet fra 0,2 mio. til 0,1 mio., mens antallet af vaccinationsoprettelser i 2018 lå på 2,1 mio. I 2011 havde de praktiserende læger ikke denne mulighed.

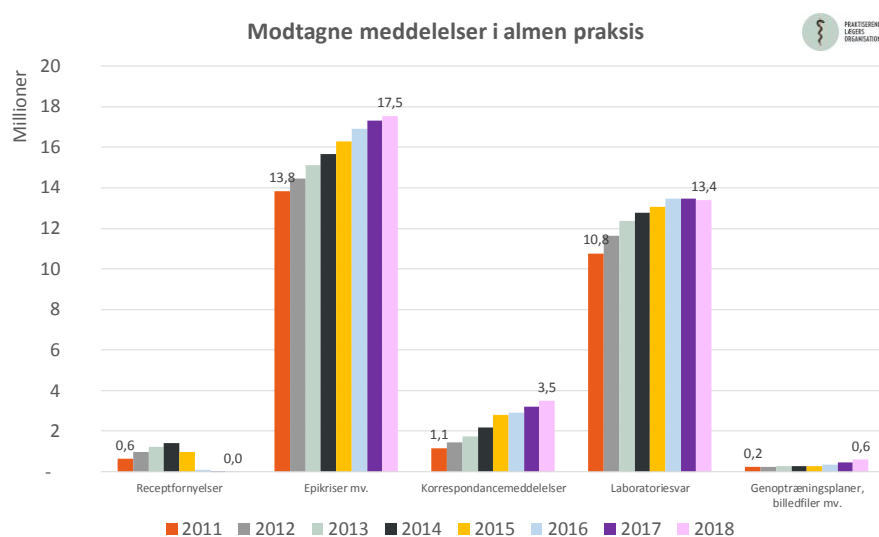
Kilde: MedCom.

I alt er antallet af afsendte meddelelser steget fra 25,8 mio. meddelelser til 46,4 mio. meddelelser, hvilket svarer til en stigning på 80 pct., eller mere end 63 meddelelser pr. læge pr. dag. En mere detaljeret visning af afsendte meddelelser findes i bilag A bagerst i dette notat.

35 mio. modtagne meddelelser i 2018

Men der bliver ikke bare sendt flere meddelelser fra de praktiserende læger; de modtager også flere.

Særligt er antallet af modtagne epikriser, som er et kort sammendrag af patientens sygehistorie, steget. Antallet af epikriser er således steget fra 13,8 mio. til 17,5 mio. om året fra 2011 til 2018. Her er det specielt epikriser fra sygehusene, der er i vækst, idet de er steget fra 9,2 mio.

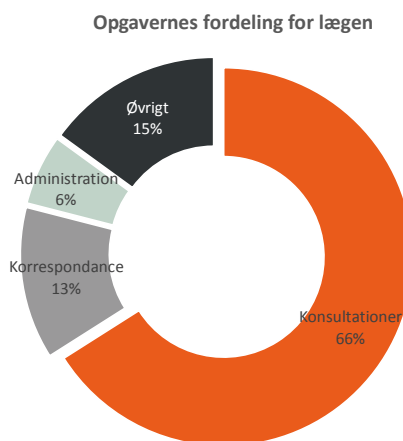
Kilde: MedCom.

til 13,1 mio. på syv år. Antallet af epikriser fra speciallæger er i samme periode steget fra 1,7 mio. til 2,0 mio. Hertil kommer laboratoriesvar, hvor antallet er steget fra 10,8 mio. til 13,4 mio. svar fra 2011 til 2018. Endelig er antallet af modtagne korrespondancemeddelelser mere end tredoblet på de syv år, fra 1,1 mio. meddelelser i 2011 til 3,5 mio. meddelelser i 2018. Antallet af genoptræningsplaner, billedfiler mv. er også steget fra 0,2 mio. til 0,6 mio. Modtagne receptfornyelser er som den eneste meddelelsesform reduceret fra ca. 0,6 mio. fornyelser til nu kun et par tusinder. Grunden hertil er dog en teknisk omlægning, så receptfornyelserne ikke længere tælles i regi af MedCom, men reelt set stadig foregår.

I alt er antallet af modtagne meddelelser steget fra 26,6 mio. meddelelser til 35,0 mio. meddelelser, hvilket svarer til ca. 48 meddelelser pr. læge pr. dag. En mere detaljeret visning af modtagne meddelelser findes i bilag B bagerst i dette notat.

Meget tid til patienterne

Revisionsfirmaet Deloitte har i forbindelse med en analyse af almen praksis opgjort³, hvordan lægens bruger sin tid. De praktiserende læger benytter ca. 60-70 pct. af deres tid på konsultationer, mens ca. 12-15 pct. bruges på korrespondance og håndtering af indgående kommunikation. Herudover bruges 6 pct. på administration og 15 på øvrige opgaver.

Kilde: Deloitte, 2017.

De 66 pct. af tiden brugt på konsultationer suppleret med de 13 pct. af tiden, der bruges til korrespondance, betyder, at de praktiserende læger bruger næsten 80 pct. af deres tid på patientrelateret arbejde.

Behov for flere praktiserende læger

Den stigende arbejdsmængde afspejler, at efterspørgslen efter ydelser i almen praksis har været stigende i en årrække. Alt tyder på, at udviklingen vil fortsætte de næste mange år, som følge af det voksende antal ældre, det voksende antal kronisk syge patienter og ændringer i sygehusstrukturen.

Det er derfor vigtigt at fortsætte med at uddanne et stort antal almenmedicinere, som kan blive praktiserende læger, når de er færdige med deres uddannelse, også efter 2021, så der er flere hænder til at løfte det øgede arbejdspress.

³ Projektet observerede aktiviteten i syv praksis i hver syv dage.

Det skal samtidig gøres mere attraktivt at nedsætte sig som praktiserende læge, så flere unge læger vælger at blive praktiserende læge, samtidig med at nogle af de erfarne ældre læger vælger at fortsætte lidt længere.

Det er også vigtigt, at den kommunikation, der sker til og fra de praktiserende læger, gøres mere præcis og konkret, så tidsforbruget hertil begrænses.

Bilag A. Afsendte meddelelser

Afsendte meddelelser	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Recepter (gammel standard)	15.379.498	14.185.883	10.952.247	2.332.764	7.146	1.623	9	0
FMK recepter	0	4.189.795	11.178.187	24.282.837	23.676.900	28.221.909	31.177.307	30.004.880
Recepter	15.379.498	18.375.678	22.130.434	26.615.601	23.684.046	28.223.532	31.177.316	30.004.880
Rekvision: Klinisk biokemi	4.725.803	4.931.888	4.956.458	5.123.662	4.750.523	4.652.066	5.445.801	5.734.486
Rekvision: Mikrobiologi	1.090.837	1.150.652	1.221.552	1.348.868	1.457.138	1.605.816	1.657.693	1.749.126
Rekvision: Patologi	662.673	710.112	744.360	700.609	659.776	684.203	792.319	692.724
Laboratorie- rekvisioner	6.479.313	6.792.652	6.922.370	7.173.139	6.867.437	6.942.085	7.895.813	8.176.336
Sygehushenvisning (sendt til kommuner)	7.500	12.168	15.966	18.378	21.563	21.335	27.050	31.483
Billeddiagnostisk henvisning	546.381	629.230	697.587	763.175	834.919	857.005	893.474	882.937
Speciallægehenvi- sning	1.385.099	1.466.149	1.461.701	1.512.749	1.531.842	1.560.759	1.621.504	1.445.126
Fysioterapihenvi- sning	548.045	619.861	635.912	676.124	730.043	745.845	774.166	696.715
Fodterapihenvi- sning	104.002	84.396	62.516	60.772	60.033	62.596	64.539	59.526
Psykologhenvi- sning	86.677	114.909	121.084	129.831	139.515	138.584	145.548	133.894
Øfeldt-henvi- sning	23	47	61	55	42	48	631	870
Kommunehenvi- sning	0	0	0	0	0	0	0	0
Henvisninger	2.677.727	2.926.760	2.994.827	3.161.084	3.317.957	3.386.172	3.526.912	3.250.551
Lægeafregning	94.261	94.660	95.608	94.565	93.403	92.946	92.610	90.759
Binær dokumenttransport (FNUX-filer)	218.900	239.609	262.879	267.307	254.120	247.165	266.570	280.696
Henvisningsbilag	0	0	0	0	0	4	80	5
Korrespondancemeddelelse	820.088	1.206.785	1.469.747	1.751.481	2.095.248	2.070.828	2.216.093	2.392.286
Korrespondance- meddelelser	1.133.249	1.541.054	1.828.234	2.113.353	2.442.771	2.410.943	2.575.353	2.763.746
Lægevagtsepikrise	46.596	40.972	40.967	41.459	42.317	40.284	37.424	35.820
Speciallægeepikrise	133.031	131.704	115.879	109.281	102.174	86.217	68.789	66.330
Epikriser	179.627	172.676	156.846	150.740	144.491	126.501	106.213	102.150
Vaccinationsoprettelse	0	0	0	0	192.348	2.667.610	2.040.041	2.147.422
Vaccinationsoprettelser	0	0	0	0	192.348	2.667.610	2.040.041	2.147.422
Afsendte meddelelser	25.849.414	29.808.820	34.032.711	39.213.917	36.649.050	43.756.843	47.321.648	46.445.085

Bilag B. Modtagne meddelelser

Modtagne meddelelser	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
System-receptfornyelse - receptfornyelse	645.325	967.612	1.238.093	1.423.501	957.779	90.909	14.825	7.343
Receptfornyelser	645.325	967.612	1.238.093	1.423.501	957.779	90.909	14.825	7.343
Udskrivningsepikrise	1.488.572	1.504.098	1.514.461	1.561.244	1.563.654	1.494.457	1.332.545	1.240.558
Ambulantepikrise	4.680.052	5.138.508	5.508.447	5.960.080	6.268.683	6.247.631	6.291.827	6.228.950
Skadestueepikrise	768.919	732.792	778.948	1.067.397	1.044.395	1.056.072	926.689	967.236
Billeddiagnostisk epikrise	1.169.423	1.207.960	1.304.311	1.294.886	1.383.669	1.549.180	1.545.095	1.560.499
Lægevagtpikrise	2.805.580	2.775.339	2.841.388	2.438.789	2.455.756	2.501.843	2.498.024	2.285.584
Speciallægeepikrise	1.710.489	1.791.243	1.877.092	1.944.877	2.010.288	2.054.359	1.995.497	1.966.671
Fysioterapiepikrise	88.437	87.213	88.145	94.288	95.659	101.438	124.901	124.214
Kiropraktorepikrise	0	0	6	7	370	354	8.697	9.393
Psykoepikrise	11.736	15.680	17.564	19.413	24.056	26.014	25.034	24.413
Bookingsvar	1.108.090	1.211.771	1.198.302	1.298.410	1.446.378	1.887.626	2.567.457	3.124.657
Epikriser mv.	13.831.298	14.464.604	15.128.664	15.679.391	16.292.908	16.918.974	17.315.766	17.532.175
Kommunalt afslutningsnotat	0	0	0	0	0	0	0	480
Administrativ korrespondance	17	26	84	82	42	461	2.819	4.399
Korrespondancebrev	1.146.926	1.457.107	1.736.284	2.186.923	2.789.853	2.911.762	3.193.644	3.491.866
Korrespondancemeddelelser	1.146.943	1.457.133	1.736.368	2.187.005	2.789.895	2.912.223	3.196.463	3.496.745
Laboratoriesvar	9.245.443	10.000.110	10.477.014	10.838.132	11.004.752	11.318.757	11.189.246	11.183.523
Mikrobiologisvar	1.074.344	1.174.274	1.281.118	1.449.893	1.592.682	1.691.335	1.713.005	1.763.997
Cerbixcytologisvar	333.226	354.257	375.474	338.964	313.523	320.264	437.410	331.318
Patalogisvar	101.102	120.994	233.052	151.888	137.523	132.679	120.981	113.269
Laboratoriesvar	10.754.115	11.649.635	12.366.658	12.778.877	13.048.480	13.463.035	13.460.642	13.392.107
Binær dokumenttransport	248.434	256.939	276.740	282.456	272.233	269.353	299.997	378.421
Genoptræningsplan	0	0	0	0	0	80.244	127.657	103.060
Modtagne Webpatient-skemaer	0	0	0	0	0	4.096	37.791	120.291
Genoptræningsplaner, billedfiler mv.	248.434	256.939	276.740	282.456	272.233	353.693	465.445	601.772
Modtagne meddelelser	26.626.115	28.795.923	30.746.523	32.351.230	33.361.295	33.738.834	34.453.141	35.030.142